

ایران من | دفتر پنجم

مصادق‌های سندرم دورهٔ نقل

حاشیه بر کتاب معماری علم در ایران

جلد دوم - مصاحبه‌ها و مقاله‌ها

رضا منصوری

نشر دیایه

سرشناسه : منصوری، رضا، ۱۳۲۶-
 عنوان و نام پدیدآور: مصداق‌های سندرم دوره نقل: حاشیه بر کتاب معماری علم در ایران / رضا منصوری.
 وضعیت ویراست: ویراست ۲.
 مشخصات نشر: تهران: دیبایه، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ج ۲: مصور، نمودار؛ ۱۴×۲۱ س.م.
 فروست: ... مجموعه ایران من؛ ۵، ۶.
 شابک: ج. ۰۰-۴۴۷-۲۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۱: ج. ۰۰-۴۵-۲۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۲:
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 مندرجات: ج. ۱. سرمقاله‌ها و یادداشت‌ها. - ج. ۲. مصاحبه‌ها و مقاله‌ها.
 عنوان دیگر: حاشیه بر کتاب معماری علم در ایران.
 موضوع: منصوری، رضا، ۱۳۲۶- -- یادداشت‌ها، طرح‌ها و غیره.
 موضوع: منصوری، رضا، ۱۳۲۶- -- مصاحبه‌ها.
 موضوع: مقاله‌های فارسی -- قرن ۱۴
 موضوع: ۲۰th century -- Persian essays
 موضوع: محققان -- ایران -- مصاحبه‌ها
 موضوع: Scholars -- Iran -- Interviews
 موضوع: سیاست علمی -- ایران
 موضوع: Science and state -- Iran
 موضوع: تحقیق و توسعه -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی
 موضوع: Research and development -- Social aspects -- Iran*
 رده بندی کنگره: CT۳۹۹۰۰
 رده بندی دیویی: ۹۴۴/۰۸۰۹۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۲۴۹۱۴۸
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: قیپا

نشر دیبایه
 www.ketab.ir

مصداق‌های سندرم دوره نقل

جلد دوم مصاحبه‌ها و مقاله‌ها

پدیدآور: رضا منصوری

شابک: ۹۷۸۶۰۰۲۱۲۴۵۰۰

چاپ اول: ۱۴۰۱، ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۰ هزار تومان

فروش دیبایه: ۵۵۴۲۸۹۰۱

حقوق چاپ و انتشار اثر برای نشر دیبایه محفوظ است.

تکثیر و تولید مجدد آن به هر صورت (چاپ، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)

مشروط به دریافت اجازه کتبی ناشر است.

پیش گفتار مجموعه ایران من

امروز که این پیشگفتار را می نویسم ۷۳ سال از شروع زندگی و دقیقاً ۵۶ سال از زندگی دانشجویی و دانشگاهی من، و ۲۸ سال از تألیف اولین کتابم - پس از ۹ کتابی که در دوران دانش آموزی نوشتم - می گذرد. در همه آن ها ایران بخشی از عنوان بوده؛ چون ایران خانه من است، متعلق به من است، ایران من است، زیستن ام در آن معنی داشته و لذت در دیدن آرامش و رفاه ساکنان آن بوده - شهروندان خانه من! برای آن ها نوشته ام.

دوره اول کتاب های من، شامل ایران ۱۴۲۷، واژه گزینی در ایران و جهان، و نیز چهار سال در وزارت عتف، بیان تصور من از ایران گذشته و آینده، نقش زبان فارسی در توسعه ایران، و نیز تجربه اجرایی در زمینه علم و پیچیدگی اجرای ایده های توسعه ای آن در عالی ترین سطح در ایران بوده است. تجربه اجرایی در پژوهش ایران چشمان من را به روی واقعیت هایی باز کرد که آگاهی از آن پیش فرض هرگونه برنامه ریزی برای توسعه کشور است - که من از آن آگاه نبودم. این آگاهی، در دهه هشتاد، ذهن من را به سوی مفهوم معماری علم پیش برد و نیز درک عمیق تری از دوره گذاری که در آن هستیم و نابسامانی هایی که در این دوره نقل - به معنی تخصیص دوره گذار به وضعیت علم و دانش در ایران - احساس می کنیم. مفهوم سندرم دوره نقل از این جا نشأت گرفت. سه عنوان معماری علم، سندرم دوره نقل، و نیز مبانی علم و طراحی مفهومی دانشگاه نتیجه تأملات من در این دوره است. همه گزاره هایی که در این کتاب ها نوشته ام هنگامی خوب درک می شود که خواننده از مبانی تفکر در علوم مدرن و به ویژه علوم فیزیکی مطلع شود که آخرین نوشته من در این مجموعه است.

حاصل عمر من این مجموعه است که همین جا پایان می یابد. بیش از این حرف دیگری نخواهم داشت، مگر یادداشت های گهگاهی از منظر کسی که بیرون از وجود اجتماعی می زید و گاهی هوس نوشتن اش عود می کند و خیال تلنگر و برهم زدن بازی موجودات اجتماعی دارد. و البته در آرزوی لذت بردن از تحقق این معماری است!

رضا منصوری

۹	مصاحبه‌ها و مقاله‌ها: ۱۳۷۳-۱۳۸۹
۱۱	۱ علم نوین، انقلاب، و بحران
۱۸	۲ علم بی‌علم، فیزیک بی‌فیزیک
۳۲	۳ بهترین استعدادها و بدترین معلم‌ها، خواب هفت‌صدساله
۴۴	۴ سوء تفاهمی به نام علم
۵۷	۵ مصاحبه مجله رنگ
۶۴	۶ هیچ وقت دیر نیست، اما همیشه دیر است
۷۴	۷ سند چشم‌انداز در حال فراموشی است
۷۹	مصاحبه‌ها و مقاله‌ها: ۱۳۹۰-۱۳۹۴
۸۱	۱ علم خودبنیان؟
۹۳	۲ سیاست‌گذاری پژوهشی
۱۰۵	۳ آیا توسعه علمی بدون توسعه انجمن‌ها امکان‌پذیر است؟
۱۱۱	۴ مفهوم علم و توسعه
۱۳۶	۵ انجمن فیزیک سوم
۱۴۰	۶ دانشگاه و دانشگاهیان: مصاحبه با سایت ممتازان
۱۴۹	۷ از علم سکولار تا علم دینی: نقد کتاب
۱۶۶	۸ در جست‌وجوی عقلانیت
۱۷۶	۹ دانشگاه: مسئله یا راه حل؟
۱۸۶	۱۰ انتظار من از وزارت عتف: فقط کمی عقل!
۱۹۷	۱۱ مهم‌ترین موانع توسعه علمی ایران
۲۰۵	۱۲ ادعای ۳ درصدی برای بودجه پژوهش شوخی است
۲۱۲	۱۳ نداشتن اجتماع علمی، مهم‌ترین زمینه وقوع گسترده انتحال
۲۳۳	مصاحبه‌ها و مقاله‌ها: ۱۳۹۵-۱۴۰۰
۲۳۵	۱ آینده علم در ایران
۲۴۱	۲ معمار مراکز علم ایرانی
۲۵۲	۳ چالش‌های سیاست‌گذاری علم و فناوری در ایران
۲۶۷	۴ تبعات ناشی از تعطیلی دینامیک سیاست است و نه خود سیاست!
۲۸۴	۵ علم‌سنجی و رشد تعداد مقاله‌های علمی ایران
۳۱۷	۶ حباب آموزش عالی، سرگردانی در جایگاه و مفهوم علم
۳۳۰	۷ دانشگاه صنعتی شریف: کالاجی عالی بدون چشم‌اندازی به‌عنوان دانشگاه
۳۴۱	۸ دانشگاه زیر سایه بی‌برنامگی
۳۴۷	۹ ضرورت بازنگری بنیادی در دانشگاه‌های کشور

۳۵۷	شبه علم و شبه مذهب	۱۰
۳۶۱	انقلاب و ملت: ملتی که دیگر به قهرمان نیاز ندارد	۱۱
۳۷۰	ترویج دانش یا ترویج علم؟	۱۲
۳۷۴	تبارتاریخی و کارکردی حوزه و دانشگاه	۱۳
۳۸۴	چشم انداز دانشگاه سیاه نیست	۱۴
۴۱۰	دانشگاه، اخلاق، کیفیت، و اسکاتِ خصم	۱۵
۴۱۸	فیزیک فقط فیزیک نیست!	۱۶
۴۲۵	ثِقَّة، تیول، و حکمرانی ما	۱۷
۴۲۹	مداخله بیرونی دانشگاه را نابود میکند	۱۸
۴۴۶	مناقشه سر مفهوم دانشگاه	۱۹
۴۶۰	جمهوری اسلامی، تکنیکی، و آینده	۲۰
۴۷۳	در دفاع از دانشگاه	۲۱
۴۷۷	نقد «الگوی پایه در حوزه علم، فناوری و نوآوری»	۲۲
۴۹۴	بهتر است معمار علم شویم، با تفکری اسلامی	۲۳
۵۱۲	انتحال	۲۴
۵۲۲	جای خالی تفکر و چشم انداز	۲۵
۵۳۰	ترویج علم؟ برای چه؟	۲۶
۵۳۵	جهش انسان ایرانی و مدرنیت براینده آن: رجعت داده شد، کو فرصت؟	۲۷
۵۴۹	علم: آیا جهشی دیگر در راه است؟	۲۸
۵۵۳	علم و کرونا در ایران و جهان	۲۹
۵۶۱	ما سؤال نداریم، مسئله این است	۳۰
۵۷۲	از دانشگاه ارفع الدوله تا پژوهشگاه دانش های بنیادی	۳۱
۵۷۶	معادله شعر است؛ به زبان نامتعارف	۳۲
۵۸۹	ذهن پیچیده	۳۳
۵۹۳	نقش علم و فناوری در فرهنگ	۳۴
۶۱۳	دانشگاه و گام هایی که هم اکنون باید برداریم	۳۵
۶۴۱	آیا در یک شبیه ساخته زندگی می کنیم؟	۳۶
۶۴۶	علم و دانشگاه: کدام علم و کدام دانشگاه؟	۳۷
۶۶۷	پسگفتار	
۶۶۸	بر مزار خودم	